

Luksemburgā, 2017. gada 19. jūnijā
(OR. en)

10238/17

CFSP/PESC 524
CSDP/PSDC 322
POLMAR 22
COPS 196
POLMIL 73
TRANS 270

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2017. gada 19. jūnijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	10221/17 CFSP/PESC 520 CSDP/PSDC 319 POLMAR 21 COPS 192 POLMIL 70 TRANS 269
Temats:	Padomes secinājumi par globālo jūras drošību - Padomes secinājumi (2017. gada 19. jūnijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par globālo jūras drošību, kurus Padome pieņēma 3551. sanāksmē 2017. gada 19. jūnijā.

Padomes secinājumi par globālo jūras drošību

Ievads

1. Padome uzsver ES kā globālās jūras drošības garanta lomu, veicinot multilaterālismu jūrlietās un tiesiskumu jūrā, tostarp to, cik svarīga ir sadarbība starptautisko tiesību jomā, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijas (*UNCLOS*) vispārēja piemērošana saskaņā ar stratēģiskajām prioritātēm, kas noteiktas ES Globālajā stratēģijā un attiecīgajos Padomes secinājumos.
2. Šajā sakarā Padome mudina pastāvīgi īstenot ES Jūras drošības stratēģiju un tai pievienoto rīcības plānu, kura mērķis ir arī stiprināt sadarbību starp ES politikas jomu ārējiem un iekšējiem drošības aspektiem, saskaņojot ar citām attiecīgām sektoru un reģionu jūras drošības stratēģijām un politikas jomām, kas piemērojamas ES jūras baseiniem un kopīgām jūras telpām globālajā jūrlietu jomā. Padome ar uzsver ciešo saikni starp starptautisku okeānu pārvaldību un globālo jūras drošību saskaņā ar 2016. gada 10. novembra kopīgo paziņojumu "Starptautiskā okeānu pārvaldība – okeānu nākotnes veidošanas darbakārtība" un Padomes 2017. gada 3. aprīļa secinājumiem, atbalstot vispārējās ANO Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanu, un stimulu, kas globālajai pieejai tika dots pirmajā ANO konferencē par okeāniem, kura notika Ņujorkā 2017. gada 5.-9. jūnijā, un ņem vērā G7 ārlietu ministru kopīgo komunikē par jūras drošību.
3. Padome arī atzinīgi vērtē darbu, kas tiek veikts, īstenojot ES Globālo stratēģiju un Eiropas aizsardzības rīcības plānu, tostarp jo īpaši tos priekšlikumus un darbības, kas sekmē labāku spēju attīstību jūras drošības jomā.

Ģeogrāfiskā darbības joma

4. Padome uzsver to, cik svarīgi ir pievērsties jūras drošības prioritātēm, kā arī turpināt ES iesaisti Eiropas jūras baseinos, jo īpaši Vidusjūrā, Baltijas jūrā un Melnajā jūrā. Turklāt Padome mudina īstenot reģionālu sadarbību ar trešām valstīm visos Eiropas jūras baseinos saskaņā ar ES politiku, par ko panākta vienošanās, un reģionālo daudzpusējo forumu, piemēram Melnās jūras sinerģijas, ietvaros, un mudina mācīties no esošās labākās prakses reģionālās jūras drošības sadarbības jomā Baltijas jūrā.
5. Padome uzsver, ka sadarbība ar valstīm Arktikas reģionā, tostarp Arktikas Padomes ietvaros, ir ES prioritāte. Ņemot vērā strauji mainīgo vidi un jaunu tirdzniecības maršrutu rašanos, saskaņā ar Padomes 2016. gada 23. jūnija secinājumiem par Arktiku būtu sīkāk jāizpēta iespējas nozīmīgākai ES iesaistei Arktikas reģionā, atbalstot reģionālās struktūras un procesus.

6. Atgādinot 2017. gada 3. februāra Maltas deklarāciju un ES un Turcijas 2016. gada 18. marta paziņojumu, Padome atzinīgi vērtē darbu, kas tiek veikts Vidusjūrā, jo īpaši darbu, ko veic *Frontex* koordinētās operācijas Vidusjūras centrālajā un austrumu daļā un *EUNAVFORMED* operācija *Sophia* starptautiskajos ūdeņos Lībijas piekrastē, un informācijas apmaiņu nolūkā uzlabot vispārējo jūras drošību. Tā turklāt uzsver, ka ciešai sadarbībai ar valstīm Vidusjūras reģionā un reģionālām organizācijām, kā arī starpreģionu līmeņa sadarbībai ir būtiska nozīme vietējo spēju veidošanā visā Vidusjūras reģionā. Padome atzinīgi vērtē to, ka tiek veidots Vidusjūras tīkls *Seahorse* nolūkā pastiprināt sadarbību un Ziemeļāfrikas valstu spējas cīnīties pret neatbilstīgu migrāciju un nelikumīgu kontrabandu, stiprinot to robežu uzraudzības sistēmas. Padome mudina attiecīgās ES aģentūras – cita starpā Eiropas Jūras drošības aģentūru (*EMSA*), Eiropas Satelītc centru (*SATCEN*), Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūru (*EFCA*) un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūru (*FRONTEx*) un Eiropas Robežu uzraudzības sistēmu (*EUROSUR*) – turpināt izvērst kopīgu situācijas apzināšanos Vidusjūrā, vienlaikus arī pilnībā attīstot un operacionalizējot Jūras uzraudzības tīklu (*MARSUR*) KDAP atbalstam un pilnībā izmantojot iespējas, ko sniedz topošā vienotā informācijas apmaiņas vide (*CISE*) ES jūrlietu jomā, kas būtu jāizvērs tālāk un jāoperacionalizē. Jāturpina sadarboties arī ar ANO specializētajām aģentūrām, vienlaikus maksimāli izmantojot Kopīgas informētības un konfliktu novēršanas mehānismu Vidusjūrā (*SHADE MED*). Turklāt Padome atzinīgi vērtē *MED 7* lomu informētības uzlabošanā par jūras drošības jomā risināmajiem uzdevumiem Vidusjūrā.

7. Padome atzinīgi vērtē atziņas, kas gūtas saistībā ar ES visaptverošo pieeju cīņā pret pirātismu Somālijas piekrastē un Āfrikas ragā un kam arī turpmāk vajadzētu virzīt un iedvesmot ES – partnerībā un dialogā ar būtiskiem starptautiskiem partneriem – stāties pretī izaicinājumiem citās nedrošās jūras zonās. Tā atzīst *EUNAVFOR* operācijas *ATALANTA* un trešo pušu jūras spēku ieguldījumu efektīvā atturēšanā no pirātisma un bruņotas laupīšanas, to novēršanā un apkarošanā, kā arī reģiona drošībā. Kā pierādījies, svarīga loma pirātisma apkarošanā bijusi arī tam, ka jūrniecības nozare pielietojusi pārvaldības paraugpraksi apvienojumā ar bruņotas apsardzes izmantošanu uz tirdzniecības kuģiem. Tāpat arī *EUCAP Somalia* un papildu spēju veidošanas programmas ir būtiski veicinājušas reģionālo drošību un stabilitāti saskaņā ar Eiropas Savienības stratēģisko sistēmu Āfrikas ragam un attiecīgo ES reģionālo rīcības plānu 2015.-2020. gadam. Padome uzsver, cik svarīga ir vietējā un reģionālā atbildības uzņemšanās, un šajā sakarā pauž gandarījumu par darbu, ko veic Somālijas piekrastes pirātisma jautājumu kontaktgrupa. Tajā pašā laikā tā norāda, ka Somālijas pirātisma pamatcēloņi vēl nav izskausti un joprojām uzmanība jāpievērš dažāda veida noziedzībai jūrā Indijas okeāna rietumdaļas un Sarkanās jūras reģionos.

8. Padome atzinīgi vērtē notiekošos ES spēju veidošanas pasākumus piekrastes valstu un reģionālo organizāciju, piemēram, Centrālās Āfrikas valstu ekonomikas kopienas un Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopienas, atbalstam Gvinejas līcī saskaņā ar Jaundes procesu. Tā arī ir gandarīta par *G7++* Gvinejas līča draugu grupas svarīgo ieguldījumu un atzīmē, ka pastāvīgi sekmīgi darbojas Apvienotās Karalistes un Francijas kopīgais ziņošanas mehānisms – informētība par jūrlietu jomu tirdzniecības vajadzībām – Gvinejas līcis. Padome uzsver, ka vajadzīga efektīva sadarbība un vietēja atbildības uzņemšanās reģiona valstu un ieinteresēto personu starpā, tostarp jūras uzraudzības sektorā, arī operatīvā līmenī. Padome atzinīgi vērtē ES dalībvalstu divpusējās iniciatīvas reģionā un uzsver nepieciešamību tās koordinēt ar notiekošām ES iniciatīvām. Tā arī ar bažām atzīmē, ka Gvinejas līča reģions pastāvīgi saskaras ar pirātismu un bruņotas laupīšanas uzbrukumiem un ir vērsušās plašumā cilvēku nolaupīšanas, kuru mērķis ir pieprasīt izpirkuma maksu, un atzinīgi vērtē plānoto ES spēju veidošanas pasākumu pastiprināšanu reģionā, īpašu uzsvaru liekot uz tieslietu sektoru un tiesiskumu jūrā un uz sauszemes. Padome arī mudina reģiona valstis pielāgot savas tieslietu sistēmas, lai efektīvāk cīnītos pret pirātismu, bruņotu laupīšanu un cita veida noziedzību jūrā.
9. Padome vērš uzmanību uz to, ka pieaug spriedze jūras drošības jomā visā Indijas un Klusajā okeānā, un mudina ES un tās dalībvalstis veicināt uzticības vairošanas pasākumus, lai saskaņā ar *UNCLOS* risinātu spriedzi Dienvidķīnas jūrā, un dalīties ar pozitīvu pieredzi strīdu mierīgā noregulēšanā, tostarp konkrētas sadarbības izstrādē, lai kopīgi pārvaldītu ūdens resursus un aizsargātu jūras vidi. Padome ir gandarīta par progresu sarunās, kas notiek starp *ASEAN* dalībvalstīm un Ķīnu par pamatnolīgumu par Rīcības kodeksu attiecībā uz Dienvidķīnas jūru. Tā uzskata, ka šis pamatnolīgums ir daudzsološs solis ceļā uz efektīvu rīcības kodeksu. Padome uzsver, cik svarīga ir sadarbība starptautisko tiesību jomā un strīdu noregulēšanas mehānismi, ko paredz *UNCLOS*.

Sadarbība ar citām starptautiskām organizācijām

10. Padome mudina uz sadarbību ar attiecīgajiem starptautiskajiem partneriem un organizācijām, jo īpaši ANO. Šajā sakarā būtu jāveicina sadarbība starp ES un ANO sistēmu, tostarp ANO aģentūrām. Padome atzinīgi vērtē ANO ieguldījumu *UNCLOS* vispārējas piemērošanas veicināšanā, kā arī darbu, ko veic Starptautiskā Jūrnieceības organizācija un ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas birojs, lai panāktu drošību jūrās un okeānos. Vienlaikus tā atzinīgi vērtē ANO ģenerālsēkretāra 2016. gada 25. jūlija ziņojumu un Ģenerālās asamblejas Rezolūciju A/71/463 par atkritumiem, ko rada jūrā nogremdēta ķīmiskā munīcija.
11. Padome atzinīgi vērtē progresu, kas gūts sadarbības stiprināšanā starp ES un NATO jūras drošības jomā, un mudina turpināt virzīt jūrlietu jautājumu īstenošanu, tostarp nodrošinot mūsu jūrlietu spēju veidošanas centienu savstarpēju papildināmību saskaņā ar kopīgo deklarāciju, ko 2016. gada 8. jūlijā Varšavā parakstīja Eiropadomes priekšsēdētājs, Eiropas Komisijas priekšsēdētājs un Ziemeļatlantijas līguma organizācijas ģenerālsēkretārs. Padome uzsver, ka ES un NATO sadarbība jāturpina, pilnībā ievērojot iekļautības, savstarpīguma un katras organizācijas lēmumu pieņemšanas autonomijas principus.
12. Padome atzīmē, ka starptautiskā sadarbība ar Dienvidaustrumāzijas valstu asociāciju (*ASEAN*) un citiem partneriem Āzijā ir Eiropas Savienībai būtisks solis šajā reģionā. Šajā sakarā Padome ir gandarīta par to, ka ES būs līdzpriekšsēdētāja *ASEAN* Reģionālā foruma (*ARF*) starpsesiju sanāksmē par jūras drošību (2017-2020) un par ES un *ASEAN* augsta līmeņa dialoga par jūras drošību vairāku posmu sarīkošanu un cerīgi raugās uz ES pastiprinātu iesaisti Dienvidaustrumāzijas politikas un drošības arhitektūrā.

13. Balstoties uz 2016. gada oktobrī Lomē notikušā Āfrikas Savienības valstu un valdību vadītāju samita par jūras drošību un attīstību pozitīvajiem sasniegumiem, Padome uzsver, ka ES ir svarīgi turpināt izvērst sadarbību ar Āfrikas partnervalstīm un organizācijām, tostarp attiecībā uz zilo ekonomiku, un padziļināt dialogus par jūras drošību dažādos forumos, tostarp gaidāmajā Āfrikas un ES samitā Abidžanā. Šajā kontekstā tā atbalsta Āfrikas Savienību jūras drošības un attīstības veicināšanā, tostarp Lomē hartas ātru spēkā stāšanos.

Turpmākā virzība

14. Atzīstot, ka jūras drošība ir būtisks priekšnoteikums attīstībai, darbvietu radīšanai, pētniecībai jūrlietu un jūras vidi un globālai okeānu pārvaldībai, Padome ir gandarīta, ka ES 2017. gada 5. un 6. oktobrī Maltā rīkos ceturto konferenci "Mūsu okeāns", un cer, ka visi dalībnieki uzņemsies saistības, kas sniegs ieguldījumu ceļā uz pārvaldītu okeānu drošu, tīru un ilgtspējīgu izmantošanu.
15. ES atkārti savu aicinājumu pilnībā ievērot un piemērot starptautiskās tiesības, tostarp *UNCLOS*. Padome uzsver, cik svarīgi ir ievērot brīvības atklātā jūrā, kuģošanas un pārlidošanas brīvību ekskluzīvajās ekonomiskajās zonās, miermīlīgas kuģošanas tiesības teritoriālajos ūdeņos un jūras šaurumu caurbraukšanas tiesības, kā arī stiprināt kuģošanas drošību, kā atspoguļots *UNCLOS*. Tā arī uzsver trešo valstu pienākumus ekskluzīvajās ekonomiskajās zonās, vienlaikus īpaši norādot, cik svarīgi ir garantēt piekrastes valstu suverēnās tiesības un jurisdikciju saskaņā ar *UNCLOS* V un VI daļu. Tā atkārtoti norāda, ka jānodrošina, lai tiktu garantēta valstu suverenitāte un suverēnās tiesības pētīt un izmantot to dabas resursus.

16. Padome cerīgi raugās uz turpmākiem soļiem īpaši pielāgotas ES atbildes rīcības īstenošanā, lai uzlabotu jūras drošību visos būtiskajos jūrlietu reģionos visā pasaulē, un uzsver, ka pastāvīgi jāīsteno visaptveroša pieeja, lai sekmētu stabilu un drošu globālu jūrlietu jomu, risinot problēmas saistībā ar nedrošību jūrā un veicinot labu jūras pārvaldību globālā mērogā saskaņā ar prioritātēm un principiem, kas noteikti ES Globālajā stratēģijā un citās attiecīgās ES politikas jomās.
-